

Smittkällan

REGION
KRONOBERG

Aktuell information från Smittskyddsenheten Centrallasarettet Växjö – Nr 2/2016

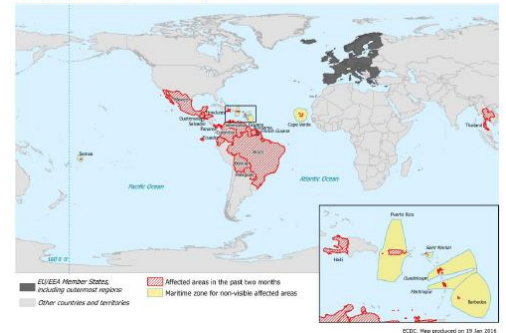
Innehåll:

- **Zika-virus**
- **Årets influensa**
- **Vinterkräxsjuka**

Zika-virus

Zikavirus har uppmärksammats mycket den senaste tiden då man haft en stor smittspridning i Syd- och Mellanamerika liksom i den karibiska övärlden. Viruset beskrevs redan på 1940-talet då man upptäckte det i Afrika. Namnet Zika kommer från ett område i Uganda där man först diagnosticerade detta virus. Smittan finns säkert sedan lång tid både i Afrika och i Asien där främst Bortre Indien har smittan. Viruset sprids med mygg men det rör sig om andra arter än de vi har i vårt land. Förra året kom så smittan över till den amerikanska kontinenten där viruset fått en snabb smittspridning då befolkningen saknade tidigare immunitet. Bilden till höger är från ECDC och visar länder som rapporterat fall med zikavirus de senaste två månaderna. I Afrika sker ingen rapportering även om smittan finns där.

Figure 3. Countries or territories with reported confirmed autochthonous cases of Zika virus infection in the past two months, as of 19 January 2016

Klinik

För de flesta är detta en övergående lindrig sjukdom. Efter en inkubationstid på cirka en vecka insjuknar man med feber, utslag, arthralgi, konjunktivit, myalgi och huvudvärk. Symtomen varar 4-7 dagar. Så många som 60–80 % får en subklinisk infektion.

Problemet är om en gravid kvinna insjuknar. Även om det inte helt har kunnat bevisas talar allt för att en intrauterin infektion kan ge upphov till mikrocefali där barnets ansikte är normalt men där huvudet bli litet då hjärnan inte utvecklats normalt. Fram till februari 2016 har 5 909 misstänkta fall rapporterats från Brasilien. Risken för fosterskador har beräknats till ca 1 % om mamman smittas under första trimestern. Studien gjordes i Franska Polynesien där man hade ett stort utbrott 2013-2014. Även om risken troligen är störst i början på graviditeten kan man inte utesluta resten av graviditeten. Gravida bör därför skydda sig under hela graviditeten.

Även Guillain-Barrés syndrom har beskrivits i efterföljandet till infektionen med dokumenterade fall i flera av länderna.

Profylax

Risken att få ett missbildat barn är trots allt låg även om man är gravid. I bara Brasilien har man ungefär 2 miljoner gravida årligen. Med tanke på de svåra skador som kan uppkomma har vi avrått för semesterresor om man är gravid eller planerar att bli gravid under resan. Väljer kvinnan att ändå åka får vi ge rekommendation om hur man skyddar sig mot myggstick med hjälp av myggstift, myggnät och skyddande kläder. De myggarter som sprider zikavirus, *Aedes aegypti* and *Aedes albopictus*, sticker även dagtid varför man skall skydda sig hela dagen.

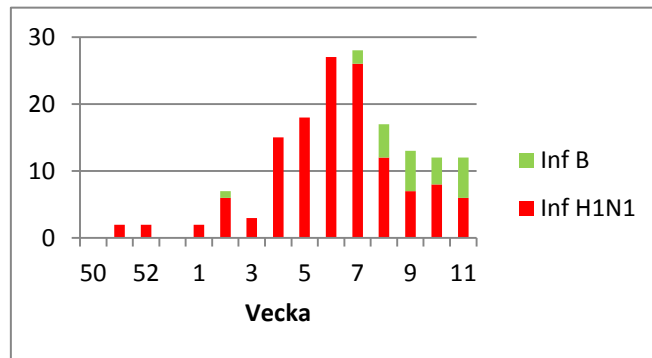
Det finns även en sexuell smitta där det visat sig att en man kan överföra smittan sexuellt.

Rekommendationen är därför att en man som varit i infekterat område bör använda kondom om kvinnan är gravid eller att man planerar graviditet. Enligt Folkhälsomyndigheten räcker det att man skyddar sig 28 dagar efter hemkomsten om man inte har några symtom men har mannen insjuknat med zikavirusinfektion bör kondom användas i 6 månader.

Årets influensa

Säsongens influensa tog fart i slutet av januari varefter toppen kom i februari. Figuren visar antalet positiva laboratorierapporter vi haft i länet. I år har det främst varit H1N1 som spridit sig. Det är den s.k. svininfluensan som kom 2009. Epidemin är ännu inte över men nu förekommer också en hel del influensa B. I slutet på säsongen brukar det bli fler influensa B fall men det blir inte samma stora smittspridning som med influensa A.

Säsongen 2014-2015 var det främst influensa H3N2 som vi hade. H3-stammar brukar drabba de äldsta hårt vilket gjorde att vi förra året hade en mycket tuff platssituation inom vården. När det gäller H1 klarar de äldsta sig oftast bättre och denna säsong har vi inte haft samma höga tryck på våra vårdplatser. Däremot har vi haft fler svårt sjuka som krävt respiratorvård varför trycket på våra intensivvårdsplatser varit extra tufft.

Vaccinet

Som vanligt har årets vaccin innehållit tre olika influensastammar:

- A/California/7/2009- Influenza A (H1N1)pdm 09
- A/Switzerland/9715293/2013-Influenza A (H3N2)
- B/Phuket/3073/2013- Influenza B (Yamagata-linjen)

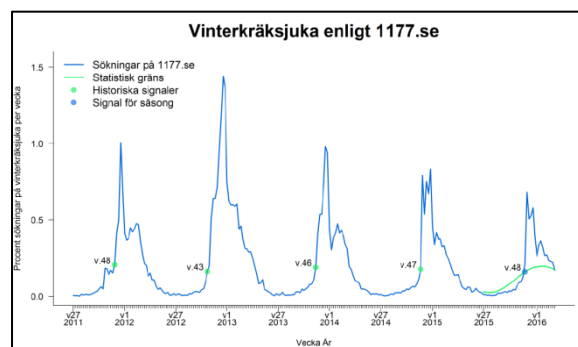
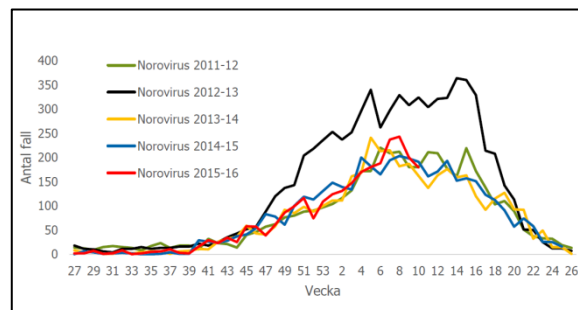
Den H1-stam som vi haft i vinter är fortfarande samma som pandemistammen från 2009 vilken ingått i vaccinet. Detta gör att vi haft en god skyddseffekt av årets vaccin för influensa A. När det gäller influensa B finns det två huvudtyper, Yamagata och Victoria. Det är Victoriastammen vi nu ser samtidigt som Yamagatastammen finns i vaccinet.

Vaccinationstäckningen i vinter landade på 57 % av ålderspensionärerna vilket är ett par procent lägre än förra säsongen. Anledningen till att något färre valt att vaccinera sig beror troligen på att vaccinet var så dåligt förra säsongen där många insjuknade trots att man vaccinerat sig.

Vinterkräksjuka

Tidigare räknade man med ökad smittspridning med calicivirus ungefär vartannat år. Det var när en viss typ som betecknas GII:4 spred sig som vården drabbades. Vi har nu haft flera lugna säsonger utan större spridning inom vården. Denna säsong har vi bara haft några mindre utbrott och på laboratoriet har man endast haft åtta positiva prov. Provtas oftast bara när vi har något utbrott så det har inte heller tagits så många test. Figuren är en sammanställning av alla positiva prov i landet. Bilden är hämtad från Folkhälsomyndigheten. Förra gången vi hade en mer omfattande spridning var säsongen 2012-2013.

Antalet positiva laboratorietest speglar främst spridning inom vården. Därför sammanställer man även statistik från 1177. Även här ser man färre samtal som gäller vinterkräksjuka vilket talar för att smittan i samhället även varit lugnare.

Kontakt

Smittskyddsläkare: Arne Runehagen
Bitr. smittskyddsläkare: Christian Blomkvist
Smittskyddssköterska: Magnus Hermann

Tel: 0470-58 82 78 Fax: 0470-58 71 59

E-post: smittskyddet@kronoberg.se